

Акт

обстеження насаджень, що потребують суцільної санітарної рубки по філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

07.03.2025р.

с. Геронимівка

Комісією в складі: головного спеціаліста відділу лісового господарства, охорони і захисту лісів Центрально – Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства ЗАВАДСЬКОЇ Тетяни, начальника відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист» ДОМАНЧУК Олени, начальника відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист» РУДЬ Раїси, інженера – лісопатолога I категорії відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист» ВОВКА Володимира, інженера лісового господарства I категорії Черкаського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» СИДОРЕНКА Олександра, інженера охорони й захисту лісу Черкаського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» КОЗКИ Вадима, лісничого Білозірського лісництва КРАВЧЕНКА Павла, лісничого Мошнівського лісництва ШВЕДА Романа, лісничого Руськополянського лісництва ТКАЧА Ігоря, лісничого Свидівського лісництва КРАВЧЕНКА Юрія, лісничого Тясминського лісництва ПЕРЕПЕЛИЦІ Романа, в присутності представників органів місцевого самоврядування, проведено з 24 по 28 лютого та з 03 по 07 березня 2025 року обстеження лісових насаджень Черкаського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (далі – Надлісництво) з метою здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів загальною площею **182,9 га**.

Таксаційна характеристика обстежених лісових насаджень відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2014 року, наведена в таблиці:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	у тому числі площа, можлива для експлуатації	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар	
Руськополянське	108	5	5,1		4,6	10СЗ+ДЗ+ГЗ	70	0,70	1А	26	30	380	2
Руськополянське	108	12	8,3	2	1,9	9СЗ1ДЗ+БП+ЛПД+ГЗ+ОС	65	0,70	1А	25	28	350	2
Руськополянське	108	14	27,0	2	7,0	9СЗ1ДЗ+ГЗ+КЛГ+ЛПД	53	0,80	1А	23	28	360	2
Руськополянське	119	24	4,1		1,2	10СЗ+ДЗ	61	0,80	1А	25	28	410	2
Руськополянське	119	24	4,1	4	0,3	10СЗ+ДЗ	61	0,80	1А	25	28	410	2
Руськополянське	119	27	2,3		2,3	10СЗ+ДЗ+БП+КЛГ	49	0,80	1Б	25	26	400	2
Руськополянське	119	28	13,0	2	12,5	9СЗ1ДЗ+БП+ОС	65	0,70	1	24	30	350	2
Руськополянське	119	34	16,0	1	13,8	10СЗ+ДЗ+ГЗ+БП	56	0,80	1А	24	28	380	2
Руськополянське	121	3	28,0	10	21,3	9СЗ1ДЗ+ОС+ГЗ+БП	63	0,70	1А	26	28	380	2
Руськополянське	123	23	3,0		2,1	9СЗ1ДЗ+БП	63	0,70	1А	25	28	360	2
Руськополянське	124	15	4,5	1	2,5	9СЗ1ДЗ+ГЗ	73	0,70	1А	27	32	400	2
Руськополянське	125	22	24,0	1	5,5	10СЗ	62	0,90	1А	24	28	466	2
Руськополянське	129	23	1,2		1,2	10СЗ+ДЗ	63	0,80	1А	26	32	460	2
Руськополянське	129	24	10,0		10,0	8СЗ2ДЗ+ЛПД+ГЗ	63	0,60	1А	26	28	320	2
Руськополянське	130	5	4,0	1	4,0	9СЗ1ДЗ+ГЗ	61	0,70	1А	25	32	360	2
Руськополянське	130	29	2,0		2,0	9СЗ1ДЗ+БП	85	0,70	1	26	32	390	2
Руськополянське	135	11	1,4		1,4	9СЗ1ДЗ+БП	63	0,70	1А	25	26	350	2
Руськополянське	140	17	4,3	1	3,9	10СЗ+ДЗ+ЛПД	61	0,70	1А	25	28	360	2

Руськополянське	143	2	19,5	1	4,9	10СЗ	57	0,70	1А	23	24	320	2
Руськополянське	148	5	5,5	2	1,3	10СЗ+ДЗ+БП+ГЗ	73	0,80	1	26	32	450	2
Руськополянське	148	9	44,0	2	0,2	10СЗ	64	0,70	1А	25	28	360	2
Руськополянське	148	9	44,0	3	0,2	10СЗ	64	0,70	1А	25	28	360	2
Руськополянське	150	2	19,0	12	4,4	10СЗ(91)+СЗ	91	0,60	1	28	36	390	2
Разом по л-ву			294,3		108,5								
Тясминське	243	8	4,0	1	0,8	9СЗ1ДЗ+1З	80	0,60	1	26	36	325	2
Тясминське	243	9	2,4	1	0,9	10СЗ+ДЗ	65	0,70	1	23	28	320	2
Тясминське	246	19	3,1	2	1,6	10СЗ	95	0,40	1	29	40	270	2
Тясминське	264	5	10,5	1	1,6	8СЗ2ДЗ	80	0,70	1	26	36	365	2
Тясминське	264	6	6,7	1	5,3	8СЗ2ДЗ+БП	85	0,70	1	27	40	365	2
Тясминське	264	9	3,5		0,3	9СЗ1ДЗ	76	0,80	2	22	30	350	2
Тясминське	264	10	8,0	6	1,1	10СЗ+ДЗ	64	0,90	1	24	32	420	2
Тясминське	265	3	17,0	2	2,7	10СЗ+ДЗ	51	0,80	1	18	20	260	2
Тясминське	265	19	1,5		1,5	10СЗ	61	0,80	1	20	26	310	2
Тясминське	266	11	1,5		1,2	9СЗ1ДЗ+ГЗ+БП	90	0,51	1	29	40	270	2
Тясминське	266	20	3,1	1	0,8	8СЗ2ДЗ	95	0,40	1	29	36	255	2
Тясминське	285	2	14,0	8	1,1	10СЗ(59)+ДЗ+СЗ+БП	59	0,70	1А	24	26	350	2
Тясминське	285	2	14,0	9	0,6	10СЗ(59)+ДЗ+СЗ+БП	59	0,70	1А	24	26	350	2
Тясминське	286	31	10,0	5	1,3	10СЗ	67	0,70	1А	25	32	365	2
Тясминське	290	20	2,0		1,2	9СЗ1ДЗ+БП	66	0,70	1	22	32	300	2
Тясминське	295	9	18,5	1	1,3	9СЗ1ДЗ+БП	76	0,60	1	26	32	325	2
Разом по л-ву			119,8		23,3								
Свидівське	2	1	5,6	1	4,2	10СЗ+ДЗ	91	0,4	1А	30	52	270	2
Свидівське	47	6	3,6		4,1	9СЗ1ДЗ	59	0,70	1А	24	30	340	2
Свидівське	50	20	5,7	1	1,6	6СЗ4ДЗ	91	0,40	1А	30	40	240	2
Свидівське	57	13	18,0	1	18,5	9СЗ1ДЗ+БП	65	0,70	1А	25	30	370	2
Свидівське	58	4	3,1		3,1	9СЗ1ДЗ	70	0,60	1А	27	40	350	2
Разом по л-ву			36,0		31,5								
Білозірське	221	6	8,9	4	4,3	8СЗ2ДЗ	66	0,60	1	24	30	260	2
Білозірське	227	12	1,9	1	0,7	10СЗ+ДЗ	61	0,70	1А	25	32	380	2
Білозірське	227	19	1,8	1	0,5	10СЗ+ДЗ	62	0,70	1А	25	32	380	2
Білозірське	227	20	0,4	1	0,2	10СЗ	51	0,70	1	20	26	280	2
Білозірське	232	44	6,6	5	1,1	10СЗ	52	0,90	2	16	20	260	2
Білозірське	261	2	5,4		5,5	9СЗ1ДЗ	66	0,70	1А	26	32	380	2
Білозірське	262	10	10,0	1	3,8	9СЗ1ДЗ+БП	52	0,70	1А	23	26	320	2
Білозірське	262	16	8,0	1	1,5	8СЗ2ДЗ	55	0,70	1А	24	28	320	2
Разом по л-ву			43,0		17,6								
Мошнівське	17	5	1,7		2,0	10СЗ	110	0,40	1	30	44	275	2
Разом по л-ву			1,7		2,0								
Разом ССР по філії:				182,9									

В результаті обстеження встановлено:

На момент огляду хвойні ділянки Білозірського, Мошнівського, Руськополянського, Свидівського та Тясминського лісництв Черкаського надлісництва, представлені для лісопатологічного обстеження, знаходяться в незадовільному санітарному стані. На його погіршення вплинула ситуація, викликана масовим всиханням соснових насаджень, в результаті спалаху масового розмноження стовбурових шкідників з родини Ipsidae. Характер розподілу всихання деревостану: наявність куртинно - суцільно розташованих дерев сосни, в більшості V категорії стану з яскраво – червоною глицею. Всохли, переважно, чисті сосняки середнього та старшого віку.

На всіх оглянутих ділянках Надлісництва зустрічаються дерева, зовні III категорії санітарного стану, із зеленою глицею, але вже з локально відшарованою корою, під якою сліди пошкодження стовбуровими шкідниками – маточні ходи та льотні отвори.

При обстеженні, оглядаючи соснові стовбури V категорії, відмічаємо масове пошкодження комплексом стовбурових шкідників, а саме верхівковим та шести зубчастим короїдами, малим сосновим лубоїдом та вусачами, рідше златками. Кора на стовбурах локально або повністю відшарована, де вже спостерігається враження дереворуйнівними грибами. На стовбурах присутні імаго та личинки шести зубчастого короїда. При огляді гілок (гілкопад) виявлені імаго верхівкового короїда. Ці шкідники тягнуть за собою офіостомові гриби, що вражають найціннішу частину деревини, і вона синіє. Короїдам вистачає один місяць, щоб знищити дерево.

При обстеженні лісового масиву Руськополянського лісництва слід відмітити, що в минулому році майже на всіх оглянутих ділянках були проведені вибіркові санітарні рубки, але це всихання не зупинило.

Після проведеного рекогносцирувального лісопатологічного обстеження (Акт від 28.08.2024р.) обстежені ділянки лісових масивів Руськополянського лісництва Надлісництва занесені в Книгу обліку шкідників та хвороб лісу як осередок комплексу стовбурових шкідників (короїди та вусачі: верхівковий та шести зубчастий короїди, малий сосновий лубоїд, вусач кореневий коротковусий, рагій ребристий).

По Тясминському лісництву на ділянках у кварталі 264 виділ 5.1, кварталі 264 виділ 6.1, кварталі 285 виділ 2.9; по Свидівському – квартал 2 виділ 1.1, квартал 47 виділ 6, квартал 50 виділ 20.1, квартал 57 виділ 13.1, квартал 58 виділ 4, крім короїдного враження соснових дерев, спостерігаємо дуже зрідженість деревостану до критичної повноти, в результаті проведених у минулому вибіркових санітарних рубок по причині ослаблення лісових насаджень, які викликані глобальною зміною клімату: аномально високою весняно – осінньою температурою повітря, засухою, зміною гідрологічного режиму ґрунтів, а також вітровалами сухостійних дерев, вражаюче розповсюдження омели австрійської - рослини – напівпаразита, а також пошкодження ослабленого насадження стовбуровими шкідниками та враженнями хворобами лісу.

По Білозірському лісництву всі оглянуті хвойні ділянки відведені у суцільну санітарну рубку по причині пошкодження стовбуровими шкідниками (короїдами).

В Мошнівському лісництві - квартал 17 виділ 5 відмічаємо ділянку з критичною повнотою, залишені дерева на ній IV - VI категорії, пошкоджені стовбуровими шкідниками та інтенсивно (більше 30%) заселені рослиною – паразитом омелою австрійською.

Слід зазначити, на майже всіх ділянках Надлісництва зустрічаються повалені сухостійні дерева із зламами в комелі (особливо у Свидівському лісництві), також спостерігається інтенсивне розмноження рослини – напівпаразита омели австрійської, що додатково суттєво ослабили соснові насадження. На всіх ділянках присутні дерева, крони яких заселені омелою понад 30 відсотків, які на час обстеження вже були з червоною та відсутньою глицею (V – VI категорії санітарного стану).

Таким чином, в обстежених соснових насадженнях Надлісництва проведення вибіркових санітарних рубок недоцільне, так як на даний час ділянки переважно із куртинно – суцільно розташованими деревами V категорії та із критичним показником повноти. Тому проведення лісогосподарського заходу, а саме вибіркової санітарної рубки, призведе до зменшення повноти насаджень нижче встановленого критичного показника повноти, згідно п. 27 «Санітарних правил в лісах України».

Обстежені ділянки по лісництвам, які відсутні на обліку, занести в Книгу обліку шкідників та хвороб лісу як комплексний осередок стовбурових шкідників, а саме верхівкового та шести зубчастого короїдів, малого соснового лубоїда, вусачів.

Пошкоджені насадження є небезпечними об'єктами розповсюдження осередків вторинних шкідників та хвороб лісу в суміжних насадженнях.

Неприйняття заходів з поліпшення санітарного стану соснових насаджень зумовить надзвичайні наслідки: подальше поширення верхівкового та шести зубчастого короїдів, масовий розвиток вторинних стовбурових шкідників по всій площі хвойних насаджень

Надлісництва, значні економічні втрати внаслідок переходу ділової деревини у дров'яну при її посинінні та пошкодженні стовбуровими шкідниками.

Характер всихання обстежених насаджень куртинно - суцільний. Тип всихання – різкий.

Акти розбіжностей по площі складені:

По Білозірському лісництву – квартал 261 виділ 2 склад 9СЗ1ДЗ площа по таксаційним показниках 5,4 га, згідно акту розбіжностей площа 5,5 га;

По Свидівському лісництву - квартал 47 виділ 6 склад 9СЗ1ДЗ площа 3,6 га, згідно акту розбіжностей 4,1 га; квартал 57 виділ 13.1 склад 9СЗДЗ+БП площа 18,0 га, згідно акту розбіжностей площа 18,5 га;

По Мошнівському лісництву – квартал 17 виділ 5 склад 10СЗ площа 1,7 га, згідно акту розбіжностей площа 2,0 га.

Для наведення належного санітарного стану лісів Черкаського надлісництва, з метою запобігання розповсюдженню хвороб та шкідників лісу, недопущення втрати технічної якості деревини, доцільно провести **суцільну санітарну рубку загальною площею 182,9 га :**

Білозірське лісництво – 17,6 га: квартал 221 виділ 6.4 площа 4,3 га; квартал 227 виділ 12.1 площа 0,7 га; квартал 227 виділ 19.1 площа 0,5 га; квартал 227 виділ 20.1 площа 0,2 га; квартал 232 виділ 44.5 площа 1,1 га; квартал 261 виділ 2 площа 5,5 га; квартал 262 виділ 10.1 площа 3,8 га; квартал 262 виділ 16.1 площа 1,5 га.

Мошнівське лісництво – 2,0 га: квартал 17 виділ 5 площа 2,0 га.

Свидівське лісництво – 31,5 га: квартал 2 виділ 1.1 площа 4,2 га; квартал 47 виділ 6 площа 4,1 га; квартал 50 виділ 20.1 площа 1,6 га; квартал 57 виділ 13.1 площа 18,5 га; квартал 58 виділ 4 площа 3,1 га.

Руськополянське лісництво – 108,5 га: квартал 108 виділ 5 площа 4,6 га; квартал 108 виділ 12.2 площа 1,9 га; квартал 108 виділ 14.2 площа 7,0 га; квартал 119 виділ 24 площа 1,2 га; квартал 119 виділ 24.4 площа 0,3 га; квартал 119 виділ 27 площа 2,3 га; квартал 119 виділ 28.2 площа 12,5 га; квартал 119 виділ 34.1 площа 13,8 га; квартал 121 виділ 3.10 площа 21,3 га; квартал 123 виділ 23 площа 2,1 га; квартал 124 виділ 15.1 площа 2,5 га; квартал 125 виділ 22.1 площа 5,5 га; квартал 129 виділ 23 площа 1,2 га; квартал 129 виділ 24 площа 10,0 га; квартал 130 виділ 5.1 площа 4,0 га; квартал 130 виділ 29 площа 2,0 га; квартал 135 виділ 11 площа 1,4 га; квартал 140 виділ 17.1 площа 3,9 га; квартал 143 виділ 2.1 площа 4,9 га; квартал 148 виділ 5.2 площа 1,3 га; квартал 148 виділ 9.2 площа 0,2 га; квартал 148 виділ 9.3 площа 0,2; квартал 150 виділ 2.12 площа 4,4 га.

Тясминське лісництво – 23,3 га: квартал 243 виділ 8.1 площа 0,8 га; квартал 243 виділ 9.1 площа 0,9 га; квартал 246 виділ 19.2 площа 1,6 га; квартал 264 виділ 5.1 площа 1,6 га; квартал 264 виділ 6.1 площа 5,3 га; квартал 264 виділ 9 площа 0,3 га; квартал 264 виділ 10.6 площа 1,1 га; квартал 265 виділ 3.2 площа 2,7 га; квартал 265 виділ 19 площа 1,5 га; квартал 266 виділ 11 площа 1,2 га; квартал 266 виділ 20.1 площа 0,8 га; квартал 285 виділ 2.8 площа 1,1 га; квартал 285 виділ 2.9 площа 0,6 га; квартал 286 виділ 31.5 площа 1,3 га; квартал 290 виділ 20 площа 1,2 га; квартал 295 виділ 9.1 площа 1,3 га.

Лісогосподарські заходи на обстежених ділянках провести згідно вимог:

- «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27 липня 1995 року № 555;
- ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;
- заліснення зрубів провести згідно Правил відтворення лісів, затверджених Постановою КМУ від 01.03.2007 р. № 303;
- вивезення деревини з насаджень здійснювати одночасно з її заготівлею після приймання в установленому порядку заготовленої деревини;

- очистку лісосік провести, дотримуючись Правил пожежної безпеки в лісах України, затверджених наказом Держкомлісгоспу України від 27.12.2004 № 278.

Акт складений в трьох примірниках.

Додаток: фотоматеріали.

Головний спеціаліст відділу лісового господарства, охорони і захисту лісів Центрально – Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства

 Тетяна ЗАВАДСЬКА

Начальник відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист»

 Олена ДОМАНЧУК

Начальник відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист»

 Раїса РУДЬ

Інженер – лісопатолог I категорії відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист»

 Володимир БОВК

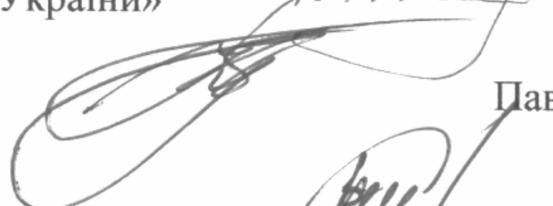
Інженер лісового господарства I категорії Черкаського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

 Олександр СИДОРЕНКО

Інженер охорони й захисту лісу Черкаського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

 Вадим КОЗКА

Лісничий Білозірського лісництва

 Павло КРАВЧЕНКО

Лісничий Мошнівського лісництва

 Роман ШВЕД

Лісничий Руськополянського лісництва

 Ігор ТКАЧ

Лісничий Свидівського лісництва

 Юрій КРАВЧЕНКО

Лісничий Тясминського лісництва

 Роман ПЕРЕПЕЛИЦЯ

Представники органів місцевого самоврядування

Сільської ради

 Валерій СТЕЦЬКО

Начальник відділу містобудування, архітектури, земл. відносин, комунал. власності, зект. Виконавчого комітету Руськополянської сільської ради

 Валентина БОГАТИН

Секретар Будищенської сільської ради

 Г. Е. ТОЛОЧКО

Лідер мо. сільськогосподарського комітету

 Г. Е. ТОЛОЧКО

Представник Мошнівського ОТГ

 Г. Е. ТОЛОЧКО

Фотоматеріали до акту від 07.03.2025 року обстеження насаджень, що потребують суцільної санітарної рубки по філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на 2025 рік

